Van:	VVD Fractie
Datum:	17 juli 2023
Betreft:	Bijdrage VVD Heiloo bij de algemene beschouwingen over de kadernota

Voorzitter,

Voordat ik nu inga op een aantal aspecten van deze kadernota wil ik graag het college en de ambtelijke ondersteuning danken voor de duidelijke tekst en de heldere uitleg die gegeven is tijdens de raadsinformatieavond en voor de beantwoording van de gestelde vragen.

LANDELIJKE ONTWIKKELINGEN

Sinds vorige week is het landschap in Nederland aanmerkelijk gewijzigd. Door de val van het kabinet zal het land zeker een jaar tot stilstand komen en worden over belangrijke onderwerpen geen besluiten genomen en zullen deze waarschijnlijk vooruit geschoven of misschien zelfs diep in een la belanden. Dat kunnen we ons niet veroorloven, want bijna al die onderwerpen hebben ook hun invloed op de toekomst van Heiloo.
Ik noem stikstof en de gevolgen voor de woningbouw in de Zandzoom en de afslag A9, de herziening van het gemeentefonds en het te verwachten ravijn in 2026, de opvang van asielzoekers en statushouders, de energietransitie, de noodzaklijke investeringen in de infrastructuur en de verlevendiging van ons dorp; kortom, de onzekerheden nemen toe, terwijl wij staan te popelen om in actie te komen.
De vrees is echter dat de Tweede Kamer het leeuwendeel van deze onderwerpen controversieel zal verklaren, waardoor de facto de stilstand intreedt.
Het goede nieuws is dat er wel op provinciaal niveau een akkoord is gesloten. Wij hebben er alle vertrouwen in dat het team gedeputeerden aan de slag gaat, waardoor de ontwikkelingen in Noord Holland de goede kant op gaan. Wij zien de samenwerking tussen VVD, BBB en de andere twee partijen met vertrouwen tegemoet. Als ik het akkoord doorneem, zie ik bijvoorbeeld dat de volgende speerpunten zijn geformuleerd die ook voor ons van belang zijn:

- Steun aan gemeenten bij woningbouwopgaven;
- Medefinanciering van de afslag A9;
- Opnieuw de mogelijkheden onderzoeken van de verbinding A8-A9;
- Actief inzetten op de energietransitie, maar met de nadruk op zonnepanelen op daken.

KADERNOTA

Nu deze kadernota. Wij constateren dat het college (en daarom ook de raad) in een spagaat zit: enerzijds zijn er tientallen plannen die goed verwoord staan in het coalitiedocument en ook het zgn. Q-document van het college, een duidelijke planning per kwartaal en uitwerking van het collegeprogramma voor de komende jaren. Maar tegelijkertijd is het niet mogelijk om nu al de financiële onderbouwing van al die plannen te publiceren. En wij als raad moeten dan uitgaande van de beperkte middelen die we tot onze bschikking hebben, een prioriteit meegeven aan het college, want dat is de bedoeling van een kadernota: wij stellen die kaders.

In deze Kadernota wordt ook het meerjarenperspectief geschetst. De komende 2 jaar ziet dat er nog gunstig uit, maar vanaf 2026 gaat zich een ramp voltrekken, als er niet een structurele oplossing komt. Vanaf 2026 lijkt het rijk vergeten te zijn dat de gemeenten steeds meer taken toegeschoven hebben gekregen en nog steeds krijgen. Wij zijn verheugd te constateren dat het VNG-congres met grote meerderheid een motie heeft aangenomen waarin het rijk wordt opgeroepen om een perspectief te bieden over de financiën na 2025 en wij onderschrijven de stelling van ex voorzitter Jan van Zanen: 'geen taken zonder knaken'. Maar waarschijnlijk wordt ook dit controversieel verklaard en dus neemt de onzekerheid voor de gemeenten nog verder toe. Wij zijn het ook eens met de nieuwe voorzitter van de VNG dat het onaanvaardbaar is dat deze onzekerheid zo lang zal voortduren.
De VVD is echter ook van mening dat het een verkeerd signaal zou zijn in de richting van het rijk, als we nu al – uit vrees voor de niet sluitende begroting in 2026 – allerlei bezuinigingsmaatregelen zouden nemen om het te verwachten gat te verkleinen. Laten we de komende twee jaren het nu gepubliceerde perspectief als uitgangspunt nemen en dus geen extra ongedekte uitgaven doen, maar ook het sombere perspectief van 2026 en 2027 handhaven als duidelijk signaal van Heiloo aan Den Haag. Wij hebben er vertrouwen in dat de lobby van de VNG en andere partijen effect zal hebben. Ook nu al speculeren over het verhogen van de lasten voor de inwoners om dit gat te dichten, zou o.i. een zeer fout signaal zijn. Een motie hierover wordt door de gezamenlijke coalitie ingediend.

Anderzijds hebben we een – zij het beperkte - mogelijkheid om investeringen te doen. Ook dit is nodig en toont aan onze inwoners dat wij niet op onze handen zitten, maar hard werken aan onderwerpen waaraan zij direct wat hebben. In de RIA bleek een budget van 300.000 euro ongebruikt. Als dat bedrag structureel wordt ingezet komt dat neer op een investeringsbedrag van zo'n 4 miljoen euro. Hierover hebben wij een motie ingediend. De VVD acht het raadzaam om die 300.000 euro te benutten voor de volgende onderwerpen:

- Een investering in de openbare ruimte van het Loo-plein gebied. Juist daarmee trekken we de ontwikkeling los en wordt de aantrekkelijkheid vergroot;
- Idem voor het stationsgebied;
- Aanvulling van de investeringsopgave voor herontwikkeling van de Vennewatersweg. Als we daar op korte termijn niets doen zijn we een subsidie van 2 miljoen kwijt. Hiermee komt herinrichting van belangrijke verkeersknooppunten los;
- Vooruitlopend op de komst van de aansluiting A9 de Stationsweg/Zeeweg te reconstrueren;
- Kansen benutten voor infrastructuur als er co-financieringsmogelijkheden door subsidies van EU/Rijk/Provincie zijn;
- Uitvoering geven aan het vast te stellen groenbeleidsplan, maar wel aan de hand van scenario's;

Omdat het college heeft aangegeven in zijn antwoorden dat het meer tijd nodig heeft voor de planning hiervan, hebben wij de termijn van de Kadernota 2025 genoemd, maar niet voor niets de toevoeging 'of zoveel eerder als mogelijk', want we hebben vorig jaar al een motie aangenomen met als titel 'versnelling uitvoering collegeprogramma'en dat is iets anders dan vertraging.

Naast deze noodzakelijke investeringen zijn er ook incidentele uitgaven die actueel zijn; deze kunnen echter volgens ons ten laste van het positief resultaat van 2023 en 2024 gebracht worden. Ik noem:

- Vervanging van de bomen die door de storm Poly verloren zijn gegaan;;
- Dit geldt ook voor de eenmalige kosten voor de beleidsplannen en -visies;

Graag een bevestiging van het college dat het deze visie deelt.

Niet speciefiek genoemd, maar voor de VVD van groot belang:

- bestemmingsplan afslag A9;
- bestemmingsplan Zandzoom;
- geluidsscherm langs het spoor en energieleverend scherm langs de A9;
- voortgang maken met woningbouw op de inbreilocaties;
- Verbeteren van geluidsmeting van overvliegende vliegtuigen;
- Opstellen van een cultuurnota;

De VVD vindt dat hier vaart achter gezet moet worden.

AANDACHTSPUNTEN

De volgende punten wil de VVD Heiloo ook nog graag onder de aandacht van het college brengen:

- Wij maken ons zorgen over de ontwikkelingen bij de BUCH. Vorig jaar om deze tijd heeft het college ons verteld dat er sprake was van een capaciteitsprobleem. Toen resulteerde dat erin dat er geen medewerking werd verleend aan onderzoeken door de Rekenkamercommissie. Dat is inmiddels opgelost, maar in de wandelgangen vernemen we dat het capaciteitsprobleem niet structureel is opgelost. Bij de behandeling van de begroting 2024 van de werkorganisatie BUCH heeft onze raad een negatieve zienswijze afgegeven. Kan het college op dit moment al met nadere informatie komen?

- Een ander punt dat volgens ons ook met dit capaciteitsprobleem te maken heeft, is het feit dat wij benaderd worden door organisaties die in februari een aanvraag hebben ingediend voor steun ivm de sterk gestegen energiekosten en afgezien van een ontvangstbevestiging niets vernomen hebben. Klopt deze bewering en zo ja, wat is daar de oorzaak van? Kan het college iets laten weten over de voortgang van deze aanvragen, al is het maar waarom het zo lang duurt en/of wat het tijdpad van behandeling is? Of kan er een tussenstand gegeven worden?

- Wij zijn verheugd dat er extra capaciteit voor BOA’s is gekomen, maar zien ook dat de extra middelen niet direct aan de gemeente Heiloo ten goede komen, maar doorgesluisd worden naar de werkorganisatie BUCH. Vorig jaar hebben wij gevraagd dat het plan van inzet van deze extra BOA’s aan de raad wordt voorgelegd, opdat wij kunnen zien hoe deze gestalte krijgt. Dat is helaas nog niet gebeurd. Spijtig, des te meer omdat onlangs een bezoeker aan ons liberaal café meldde dat fout parkeren na 17 uur en in het weekend geen probleem is omdat de BOA’s kantoortijden aanhouden. We hopen dat het college ons kan toezeggen dat dit niet klopt. Als het wel klopt, komen wij daarop terug. Is het mogelijk om bij een volgende rapportage aan de raad over incidenten in ons dorp die de openbare orde betreffen, ook te betrekken welk percentage daarvan heeft plaatsgevonden na 17 uur en in het weekend?

- We hebben vorige week vernomen dat door de wethouder Wonen een intentieverklaring met Kennemer Wonen is getekend. De VVD realiseert zich dat sociale huur noodzakelijk is, maar wil ook aandacht voor de groep starters die niet in aanmerking komt voor een sociale huurwoning. Voor die groep is een eigen huis in de categorie sociale koop een optie, dus onze stelling is en blijft: niet uitsluitend huurwoningen maar ook betaalbare koopwoningen bouwen! Wij roepen daarnaast de wethouder op bij de deal met Kennemer Wonen een ruime portie toe te kennen aan de zg middenhuur. Hier is ook grote behoefte aan.

- Wij kunnen in Nederland ons gelukkig prijzen dat we hier die vrijheid hebben. het is duidelijk dat vele landen en volkeren deze vrijheid niet kunnen ervaren. Dat betekent niet dat wij al die mensen die onderdrukt worden hier moeten opvangen. dat is onmogelijk. We zullen ons steentje bijdragen, net zoals alle gemeenten in Nederland dit behoren te doen.

- Niet alleen in Oekraine, Syrië of in communistische landen staat de vrijheid onder druk, ook in Iran is de situatie schrijnend. Een theocratie is per definitie ondemocratisch en verwerpelijk. Wij stellen voor dat – als er weer straatnamen in een nieuwe wijk moeten worden toegekend – gedacht wordt aan het eren van een aantal strijders voor de vrijheid; laat er bijvoorbeeld een “Mahsa Amini straat” komen, maar ook kun je denken aan Vara Vike-Freiberga, de eerste vrouwelijke president van Letland en Simone Veil, de liberale Franse politica die na twee Duitse concentratiekampen te hebben overleefd als eerste vrouw voorzitter van het Europees Parlement werd.

- Dit jaar herdenken we als belangrijke historische gebeurtenis dat in 1573, dus 450 jaar geleden, bij Alkmaar de victorie begon en dat de Spanjaarden werden verslagen. Het duurde nog tot 1648 voordat er een einde kwam aan de 80-jarige oorlog, maar de uiteindelijke overwinning kondigde zich op deze manier aan. Ik trek dit graag door naar het heden: de VVD is ervan overtuigd dat we met optimisme, inventiviteit, volharding en kordaat optreden veel van de bedreigingen en uitdagingen die op ons afkomen tot een goed einde kunnen brengen, en een weg vinden om om het ravijn heen te kunnen. En dan denk ik natuurlijk ook aan de A9, die weg gaat ons helpen om de bereikbaarheid en leefbaarheid te continueren.

- Samenvattend, de VVD heeft vertrouwen in de daadkracht van dit college en steunt de voostellen die het doet bij deze kadernota.